

सन २०२६ च्या खरीप हंगामातील
१८ तालुक्यांमध्ये ग्राऊंड ट्रथिंग
(Ground Truthing) करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
मदत व पुनर्वसन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक:- समिती-२०२६/प्र.क्र.८२/मदत-२
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२
दिनांक:- ०४ ऑक्टोबर, २०२६

वाचा:- १) शासन निर्णय क्रमांक: संकिर्ण-२०१७/प्र.क्र.१७३/२०१७/३ दि.०७ ऑक्टोबर, २०१७
२) शासन निर्णय, क्रमांक: संकिर्ण-२०१७/प्र.क्र.१७३/२०१७/म-७, दि. २८ जून, २०१८
३) शासन पत्र क्रमांक: एससी वाय-२०२१/प्र.क्र.१००/म-७, दि. १८ ऑक्टोबर, २०२१
४) शासन निर्णय क्रमांक: एससीवाय-२०२३/प्र.क्र.३७/म-७, दि. ३१ ऑक्टोबर, २०२३
५) शासन निर्णय क्रमांक: समिती-२०२६/प्र.क्र.८२/मदत-२, दि. २२ सप्टेंबर, २०२६
६) शासन निर्णय क्रमांक: समिती-२०२६/प्र.क्र.८२/मदत-२, दि. २५ सप्टेंबर, २०२६
७) शासन निर्णय क्रमांक: समिती-२०२६/प्र.क्र.८२/मदत-२, दि. २९ सप्टेंबर, २०२६
८) मा. मंत्रिमंडळ उपसमिती दि. २९.०९.२०२६ बैठक इतिवृत्त

प्रस्तावना:

दुष्काळ व्यवस्थापन संहिता २०१६ नुसार राज्यातील दुष्काळी परिस्थितीचे मूल्यांकन करण्याबाबत संदर्भाधीन शासन निर्णय क्रमांक १ व २ अन्वये सविस्तर कार्यपद्धती विहित करण्यात आली आहे. खरीप २०२६ च्या हंगामातील परिस्थितीच्या आधारे संदर्भ क्र. ६ अन्वये राज्यातील २६५ तालुक्यांमध्ये दुष्काळ जाहीर करून विविध उपाययोजना व सवलती लागू करण्यात आल्या आहेत. संदर्भ क्र. ५ अन्वये स्थापन केलेल्या मा. मंत्रिमंडळ उपसमितीची दि. २९.०९.२०२६ रोजी बैठक आयोजित करण्यात आलेली होती. सदर बैठकीतील निर्देशानुसार १८ तालुक्यांमध्ये ग्राऊंड ट्रथिंग (Ground Truthing) करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

राज्यामध्ये जून ते सप्टेंबर २०२६ या कालावधीतील पर्जन्याची तूट व अन्य घटकांनी प्रभावित झालेल्या ट्रिगर-१ यादीतील तालुकांव्यतिरिक्त परिशिष्ट-अ मधील (संलग्न यादी प्रमाणे) १८ तालुक्यांमध्ये देखील दुष्काळाची तीव्रता असून सदर तालुक्यातील प्रमुख ५ पिकांच्या २० टक्के सर्वेक्षण, ग्राऊंड ट्रथिंग (Ground Truthing) करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२६१००९११३३९२५४१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Digitally signed by SUNIL SAHADEV SAMANT

Date: 2026.10.09 11:35:36 +05'30'

(सुनिल स. सामंत)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, मलबार हिल. मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) सर्व मा. लोकसभा सदस्य/राज्यसभा सदस्य (महाराष्ट्रातील)
- ६) सर्व मा. विधानसभा सदस्य/विधान परिषद सदस्य
- ७) सर्व मा. मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ८) मा. मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ९) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) अपर मुख्य सचिव (कृषी), कृषी, मंत्रालय, मुंबई
- ११) अप्पर मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२) अपर मुख्य सचिव (सहकार), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १३) अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४) प्रधान सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १५) प्रधान सचिव (पाणी पुरवठा व स्वच्छता), पाणी पुरवठा विभाग, जी. टी. हॉस्पिटल, मुंबई
- १६) प्रधान सचिव (मृदु व जलसंधारण), मृदु व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १७) प्रधान सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण), उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १८) प्रधान सचिव (ऊर्जा), ऊर्जा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १९) सर्व विभागीय आयुक्त
- २०) सर्व जिल्हाधिकारी
- २१) आयुक्त (कृषि), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- २२) महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
- २३) महालेखापाल १/२ (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर
- २४) सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
- २५) वित्त विभाग (व्यय-९/ अर्थसंकल्प/अर्थोपाय), मंत्रालय, मुंबई.
- २६) सर्व सहसचिव/उपसचिव, कृषी विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २७) सह सचिव तथा वित्तिय सल्लागार, मदत व पुनर्वसन, नवीन प्रशासन इमारत, मंत्रालय, मा
- २८) महसूल व वन विभाग, कार्यासन क्रमांक मदत-१/मदत-३
- २९) निवडनस्ती (कार्यासन मदत-२)

बैठक-२०२६/प्र.क्र.८२/मदत-२
ग्राऊंड ट्रथिंग करावयाच्या तालुक्यांची यादी
परिशिष्ट अ

महसूल विभाग	अ.क्र.	जिल्हा	तालुक्यांची नावे	तालुक्यांची संख्या
छत्रपती संभाजीनगर	१.	नांदेड	मुदखेडा, मुखेड	०२
नागपूर	२.	चंद्रपूर	जिवती, ब्रम्हपूरी, व बल्लारपूर	०३
	३.	गोंदिया	आमगांव, देवरी, सालेकसा व गोंदिया	०४
	४.	वर्धा	कारंजा	०१
	५.	भंडारा	मोहाडी व तुमसर	०२
नाशिक	६.	नाशिक	त्र्यंबकेश्वर, चांदवड व निफाड	०३
पुणे	७.	सातारा	पाटण	०१
	८.	सांगली	शिराळा व वाळवा	०२
एकूण तालुके				१८

Digitally signed by SUNIL SAHADEV SAMANT
Date: 2026.10.09 11:35:53 +05'30'

(सुनिल स. सामंत)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन
